

Кобрынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма
Цэнтральная раённая бібліятэка
Адзел абслугоўвання і інфармацыі

Серыя «Адукацыя на Кобрыншчыне»

АД ЮННАТАЎ ДА ЭКОЛАГАЎ І КРАЯЗНАЎЦАЎ

*Да 55-годдзя з часу заснавання
дзяржаўнай установы адукацыі
«Кобрынскі раённы цэнтр экалогіі, турызму і
краязнаўства»*

Інфармацыйна-бібліяграфічнае выданне

Кобрын
2022

УДК 016:37.018(476.7)
ББК 91.9:74.200.587(4Беи)
А28

Серыя заснавана ў 2020 годзе

Складальнік:

бібліёграф аддзела абслугоўвання і інфармацыі
Кобрынскай цэнтральнай раённай бібліятэкі *С. Д. Курачук*

Ад юннатаў да экалагаў і краязнаўцаў :
А28 інфармацыйна-бібліяграфічнае выданне да 55-годдзя з часу заснавання ўстановы адукацыі «Кобрынскі раённы цэнтр экалогіі, турызму і краязнаўства» / Кобрынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма, цэнтральная раённая бібліятэка, аддзел абслугоўвання і інфармацыі ; склад. С. Д. Курачук. – Кобрын : Цэнтральная раённая бібліятэка, 2022. – 60 с. : фат. – (Серыя «Адукацыя на Кобрыншчыне»).

Інфармацыйна-бібліяграфічнае выданне «Ад юннатаў да экалагаў і краязнаўцаў» з серыі «Адукацыя на Кобрыншчыне» дае магчымасць азнаёміцца з вехамі гісторыі і вопытам работы дзяржаўнай установы адукацыі «Кобрынскі раённы цэнтр экалогіі, турызму і краязнаўства», дасягненнямі цэнтра па асноўных напрамках дзейнасці.

УДК 016:37.018(476.7)
ББК 91.9:74.200.587(4Беи)

© Кобрынская раённая цэнтралізаваная
бібліятэчная сістэма, 2022

АД СКЛАДАЛЬНІКА

Інфармацыйна-бібліяграфічнае выданне «Ад юннатаў да экалагаў і краязнаўцаў» з серыі «Адукацыя на Кобрыншчыне» прысвечана 55-гадоваму юбілею дзяржаўнай установы адукацыі «Кобрынскі раённы цэнтр экалогіі, турызму і краязнаўства».

Юннатаўскі рух, які зарадзіўся ў Беларусі больш за 90 гадоў таму, развіваецца і ў нашы дні. На Кобрыншчыне ён вядзе свой адлік з 1967 года, калі ў адным з памяшканняў на вуліцы Савецкай адчыніла дзверы Станцыя юных натуралістаў, вядомая сёння як дзяржаўная ўстанова адукацыі «Кобрынскі раённы цэнтр экалогіі, турызму і краязнаўства».

За 55 гадоў існавання раённы цэнтр экалогіі, турызму і краязнаўства прайшоў шлях ад невялікай станцыі юных натуралістаў да сучаснай установы дадатковай адукацыі, якая адыгрывае важную ролю ў экалагічным выхаванні моладзі. Цэнтр выхаваў не адно пакаленне юных аматараў прыроды. Многія яго выхаванцы сталі навукоўцамі, біёлагамі, выкладчыкамі і даследчыкамі. Не адзін раз мянялася назва ўстановы, змяніўся не адзін кіраўнік, але нязменным заставалася адно - беражлівыя адносіны да прыроды, экалагічнае, патрыятычнае выхаванне моладзі.

Інфармацыйна-бібліяграфічнае выданне «Ад юннатаў да экалагаў і краязнаўцаў» дае магчымасць пазнаёміцца з гісторыяй заснавання і сённяшнім днём цэнтра, дасягненнямі ўстановы па асноўных напрамках дзейнасці.

Выданне мае наступную структуру:

Ад складальніка

I. Гісторыя станаўлення

- *Кобрынская станцыя юных натуралістаў: пачатак юннатаўскага руху на Кобрыншчыне*
- *Дом юных натуралістаў: тут вучаць адчуваць прыроду*

II. Сучаснае

- *Раённы экалага-біялагічны цэнтр дзяцей і юнацтва - цэнтр экавыхавання*
- *Рукатворная прыгажосць*
- *Новыя праекты – новыя поспехі*
- *Ад пазашкольных заняткаў да будучай прафесіі*
- *Цэнтр экалогіі, турызму і краязнаўства – шмат-профільная пляцоўка для заняткаў дзяцей і падлеткаў*

Спіс крыніц

Спіс перыядычных выданняў, матэрыялы з якіх уключаны ў паказальнік.

Выданне прадстаўляе больш за 150 бібліяграфічных крыніц. Уключае артыкулы з перыядычных выданняў, пачынаючы з 1994 года. Кнігі размешчаны ў алфавіце аўтараў, назваў кніг, артыкулы – па гадах у зваротнай храналогіі, унутры года – у алфавіце аўтараў, загаловаў. Для раскрыцця зместу пры неабходнасці да запісаў даюцца кароткія даведачныя анатацыі.

Даведачны апарат прадстаўлены алфавітным спісам перыядычных выданняў, матэрыялы з якіх уключаны ў паказальнік.

Выданне змяшчае фотаздымкі розных гадоў з фотаархіва і сайта ўстановы адукацыі «Кобрынскі раённы цэнтр экалогіі, турызму і краязнаўства», а таксама з фотагалерэі Кобрынскай цэнтральнай раённай бібліятэкі.

I. ГІСТОРЫЯ СТАНАЎЛЕННЯ

Кобрынская станцыя юных натуралістаў: пачатак юннатаўскага руху на Кобрыншчыне

«Кобрынская станцыя юных натуралістаў. Засн. ў 1967. Аказвае дапамогу ў планаванні і арганізацыі даследніцкай і натуралістычнай работы ў школах горада, раёна, у вучнёўскіх вытв. брыгадах, лагерах працы і адпачынку, праводзіць работу па арыентацыі школьнікаў на с.-г. спецыяльнасці. Арганізуе масавыя мерапрыемствы натуралістаў (Свята працы і ўраджаю, Птушкі — нашы верныя сябры), выстаўкі кветак, конкурсы самаробных наглядных дапаможнікаў па біялогіі, вырабаў з прыродных матэрыялаў. Юннаты вырошчваюць расаду кветак для азелянення тэр. прадпрыемстваў і арг-цыў горада.

У 1984 г. працуюць гурткі: пладаводства, кветкаводства, раслінаводства, акварыумнага рыбаводства, заалогіі, трусаводства, батанікі, феналогіі, аграхіміі, аховы прыроды. Працуе кіналекторый «Сябры прыроды», атрады «зялёнага» і «блакітнага» патрулёў.

Удзельнік ВДНГ СССР».

**Энцыклапедыя прыроды Беларусі:
у 5 т. - Мінск, 1984. - Т. 3. - С. 49.**

Юннатаўскі рух у былым СССР узнік у пачатку 20-х гадоў XX стагоддзя, а ўжо ў 1923 годзе ў многіх гарадах у школах дзейнічалі гурткі юных натуралістаў, у якіх дзеці знаёміліся з жывёльным светам, вучыліся вырошчваць сельскагаспадарчыя культуры. У 1930 годзе ў Мінску была створана першая ў рэспубліцы станцыя юных натуралістаў. Затым падобныя ўстановы пачалі паяўляцца ў буйных гарадах.

У 70-я гады мінулага стагоддзя юннатаўскі рух стаў інтэнсіўна развівацца і на Кобрыншчыне. Ва ўстановах адукацыі ствараліся школьныя лясніцтвы, блакітныя і зялёныя патрулі. З'явіліся традыцыйныя мерапрыемствы: дзень птушак, свята працы і ўраджаю, выставы зімовых букетаў.

У снежні 1967 года ў нашым горадзе на базе сярэдняй школы № 1 была створана Станцыя юных натуралістаў, якая з'яўлялася не толькі метадычным цэнтрам, але і цэнтрам працоўнай і прафесійнай арыентацыі вучняў школ горада і раёна.

Біяграфія ўстанова - яркае сведчанне таго, як чалавечыя рукі могуць ператварыць пустку ў квітнеючы сад. На месцы сучаснага цэнтра 55 гадоў таму была пустка. У той час станцыя юных натуралістаў займала невялікі неакультураны ўчастак зямлі, а навучальныя кабінеты знаходзіліся ў будынку з чырвонай цэглы каля сярэдняй школы № 1.

Першым дырэктарам станцыі юных натуралістаў стала *Яўгенія Пятроўна Новік*, якая кіравала ўстановай да 1970 года. Яна прыняла ў валоданне неабжытае памяшканне і з энтузіязмам узялася за работу. Расказваюць, як зімой у грузавой машыне з цёплай коўдрай у руках дырэктар Яўгенія Пятроўна ездзіла ў Брэсцкую абласную экалагічную станцыю. Набраўшы там хамячоў, мышэй, рыбак і іншай жывёнасці і загарнуўшы іх у коўдру, прывезла першых гадаванцаў жывога кутка.

Кіраўнікі Я. П. Новік і П. М. Валасюк

Спачатку на станцыі юннатаў займалася ўсяго 180 дзяцей, якія наведвалі дзевяць гурткоў па кветкаводстве, агародніцтве і заалогіі. Першыя юннаты са сваімі педагогамі, з міру па нітцы сабраўшы насенне, заклалі агароднінны, кветкавы, палявы, калекцыйны ўчасткі.

З першых гадоў адкрыцця ўстанова гурткоўцы пад кіраўніцтвам захопленых сваёй працай педагогаў займаліся даследчай працай, у тых гады - у асноўным сортавыпрабаваннем сельскагаспадарчых культур. І вельмі

паспяхова! Неаднаразова займалі першыя месцы на конкурсах розных рэгіянальных узроўняў.

У 1970 годзе эстафету кіраўніцтва станцыяй юннатаў прыняла маладая і энергічная *Яўгенія Іванаўна Цала*. А з 1971-га па 1989 год станцыю юных натуралістаў узначальваў *Пётр Мікалаевіч Валасюк*.

У 1978 годзе малады, апантаны цікавымі ідэямі дырэктар прапанаваў кіраўнікам гурткоў абнавіць стары фруктовы сад. Па дамоўленасці з прафесарам інстытута пладаводства ў Самахва-лавіцкім гадавальніку было набыта 20 саджанцаў новых для Беларусі

гатункаў яблыкаў.

Пётр Мікалаевіч садзейнічаў будаўніцтву новага, сучаснага для таго часу будынка і дзвюх цяпліц. У 1980 годзе юннаты атрымалі новы вучэбны корпус (вул. Савецкая, 104а), які складаўся з кабінетаў-лабараторый з неабходным абсталяваннем, нагляднымі дапаможнікамі і цяпліцы для кветак і агародніны. У той час дзейнічалі 39 гурткоў па васьмі профілях, якія наведвалі каля 650 школьнікаў. У даследчай дзейнасці актыўна выкарыстоўваўся вучэбна-даследны ўчастак плошчай 1,5 га. Станцыя дапамагала развіваць натуралістычную і даследную работу ў гарадскіх школах, вывучала і прапагандавала перадавы вопыт.

Дзеці праводзілі доследы па заданнях Беларускага навукова-даследчага інстытута пладаводства, агарод-

ніцтва і бульбы, Акадэміі навук БССР, рэспубліканскай і абласной станцыі юннатаў. Пад кіраўніцтвам вопытных педагогаў праводзілася доследная работа па заданнях навукоўцаў Цэнтральнага батанічнага сада АН БССР і спецыялістаў сельскай гаспадаркі. Метадам спроб і памылак вывучалі ўплыў розных спосабаў размнажэння на рост, развіццё і ўраджайнасць буракоў, адсочвалі вынікі вырошчвання памідораў у адкрытым грунце.

Пра вялікі ўклад кіраўніка калектыву Пятра Мікалаевіча Валасюка ў працоўнае выхаванне школьнікаў сведчаць шматлікія граматы і дыпломы Міністэрства асветы БССР, гарадскога камітэта КПБ, гарсавета, гарадскога аддзела народнай адукацыі, званні «Выдатнік народнай адукацыі БССР» і «Заслужаны настаўнік Беларускай ССР». Дэвіз жыцця П. М. Валасюка - «Вучыць любові да зямлі, павазе да працы».

3 успамінаў П. М. Валасюка:

«Учебный корпус и теплицы мы строили хозяйственным. Такой метод не поощрялся вышестоящими инстанциями, но всю ответственность я взял тогда на себя. На первом этапе строительства я выполнял функции проектировщика, инженера, бухгалтера и... рабочего. Для осуществления работ привлекал военнотрудовых, безработных, учеников и их родителей, сотрудики».

С благодарностью я всегда вспоминаю Г. Зыбайло, тогдашнего директора банка, который помог открыть счет на строительство станции, А. Леженя из горфинотдела, который впоследствии всю бухгалтерию взял на себя, П. Поплавского, председателя колхоза

«Советская Белоруссия» (д. Мазури), который помог финансами в деле создания системы отопления теплиц, Ф. Волосюка, председателя колхоза «Пески». На моем жизненном пути попадались понимающие люди, готовые поддержать нужное и важное дело. Одним словом, это была народная стройка. Строили добротнo и с заботой о детях. Например, в нашем проекте теплицы были соединены с учебными классами, следовательно, ребятам не страшны были ни дождь, ни ветер, ни снег.

С юннатами работали опытные педагоги. Под их руководством проводилась опытническая и исследовательская работа по заданию ученых и специалистов сельского хозяйства. Например, только в 1979 году на учебно-опытном участке и в теплице проведен 21 опыт по заданию Белорусского научно-исследовательского института плодоводства, овощеводства и картофеля, Академии наук БССР, республиканской станции юннатов, областной станции юннатов, еще 11 опытов проведено в школах города».

З цеплынёй успамінаюць кіраўнікоў гурткоў, якія працавалі ў той час.

Т. Заяц разам з хлопцамі-агароднікамі толькі на адным участку вырошчвала 12 сартоў таматаў. Л. Цімафеева, кіраўнік гуртка кветкаводаў, заклала са сваімі юннатамі шэсць доследаў

па заданні Цэнтральнага батанічнага сада АН БССР, а пад кіраўніцтвам Т. Чарнушэвіч дзеці назіралі за развіццём маладняку трусаў (па заданні кандыдата сельскагаспадарчых навук В. Арлоўскага).

У 80-х гадах мінулага стагоддзя перспектыўным і цікавым быў удзел у выставах дасягненняў народнай гаспадаркі ў Маскве. Кобрынскія навучэнцы таксама прадстаўлялі свае працы на ВДНГ і часта станавіліся дыпламантамі і пераможцамі. Так, у 1980 годзе за добрыя вынікі ў вырошчванні трусаў юныя трусаводы былі адзначаны дыпламам I ступені Міністэрства асветы БССР. Па выніках ВДНГ БССР за 1982 год станцыя заняла 2-е месца. Пспехі кобрынскіх навучэнцаў у доследнай і прыродаахоўнай дзейнасці не засталіся незаўважанымі і на ВДНГ СССР, дзе станцыя атрымала дыплом II ступені.

У газеце «Камуністычная праца» 40-гадовай даўніны невялікая нататка красамоўна сведчыць аб выніках працы кобрынскіх юных натуралістаў і, адпаведна, аб рабоце дырэктара станцыі П. М. Валасюка: *«Дасягненні юных натуралістаў: вырашчаныя імі сельгаскультуры, вынікі*

шматлікіх дасягненняў - дэманстраваліся на Выставе дасягненняў народнай гаспадаркі СССР. Станцыя, якая лічыцца адной з лепшых у рэспубліцы, узнагароджана дыпламам ВДНГ СССР II ступені. Яе дырэктар - сярэбраным медалём ВДНГ. Медалямі выставы ўзнагароджаны і 14 юных натуралістаў».

У 1989 годзе на змену Пятру Мікалаевічу прыйшоў Валерый Яўгеньевіч Кірык, які заставаўся дырэктарам па 1993 год. Пры ім быў арганізаваны першы дзіцячы кааператыў - навінка таго часу. Юннаты не толькі вучыліся вырошчваць гародніну і садавіну, разводзіць жывёл, але і рэалізоўвалі плён сваёй працы.

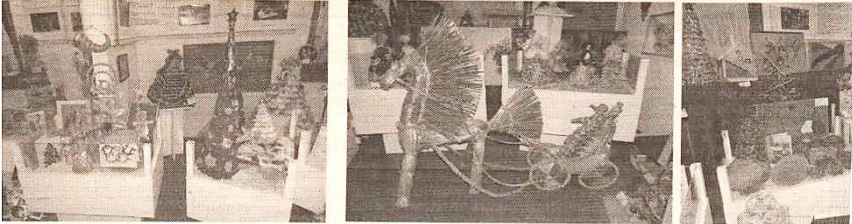
Дом юных натуралістаў: тут вучаць адчуваць прыроду

З 1993 года ўстановай кіруе Лілія Аляксандраўна Страчук. У 1994 годзе станцыя юных натуралістаў была перайменавана ў Дом юных натуралістаў. Створаны тры аддзелы: экалогіі і аховы прыроды, кветкава-дэкаратыўны, заолага-жывёлагадоўчы. Юннаты пачалі асвойваць азы фермерскай гаспадаркі, вывучаць асновы сельскагаспадарчых прафесій у галіне пчалярства, трусагадоўлі, кветкаводства, агародніцтва і садаводства. Практычнай і доследнай работай навучэнцы займаліся ў парніковай гаспадарцы, трусятніку, жывым кутку і цяпліцах. Для захоўвання вырашчанай прадукцыі было пабудавана сховішча для агародніны.

У кабінетах і цяпліцах Дома юных натуралістаў шмат разнастайных кветак і дрэў, а ў кабінетах, дзе ў клетках папсквалі, чырыкалі, выдавалі іншыя гукі прадстаўнікі

птушынага і звярынага свету, дзеці вучыліся любіць і берагчы «братоў нашых меншых», усё жывое.

Папулярным быў гурток саломапляцення і інкрустацыі саломкай. Зробленыя яго выхаванцамі рэчы, якія экспануюцца ў выставачнай зале разам з іншымі вынікамі працы дзяцей і дарослых, не пакідаюць абыякавым нікога.

Акрамя работы ў гуртках, Дом юннатаў праводзіў набор у завочную малую лясную акадэмію, выпускнікамі якой сталі некаторыя гурткоўцы. Дзякуючы яе працы было створана навуковае таварыства навучэнцаў, якім кіраваў таленавіты педагог Сямён Васільевіч Левы. Ён аказваў падтрымку адораным навучэнцам, ствараючы спрыяльныя ўмовы для развіцця творчай асобы. Работа ў навуковым таварыстве была добрай практычнай школай для дзяцей у вывучэнні расліннага і жывёльнага свету прыроды Беларусі.

У 2005 годзе Дом юных натуралістаў атрымаў новую назву - Кобрынскі раённы экалага-біялагічны цэнтр дзяцей і юнацтва. Памянялася не толькі назва, быў зроблены вялізны скачок у развіцці ўстановы.

II. СУЧАСНАЕ

*Раённы экалага-біялагічны цэнтр дзяцей і юнацтва —
цэнтр экавыхавання*

На тэрыторыі Кобрынскага раёна гэта ўстанова адукацыі з'явілася буйнейшым цэнтрам экавыхавання. Менавіта тут любоў да прыроды выхоўваецца разам з усебаковым яе вывучэннем, а навуковая праца развіваецца на фоне жывых адносін з раслінным і жывёльным светам.

Асаблівая ўвага надаецца рабоце з адоранымі дзецьмі. У цэнтры створана навуковае таварыства навучэнцаў «Даследчык», якое з'яўляецца для іх штуршком у навуку. Тут дзеці авалодваюць навыкамі навуковага ўзаемадзеяння, набываюць вопыт удзелу ў навукова-практычных канферэнцыях, супрацоўнічаюць з прыродаахоў-

нымі арганізацыямі. Работы выхаванцаў таварыства займаюць прызавыя месцы на раённых, абласных і рэспубліканскіх навукова-практычных канферэнцыях. Вялікім дасягненнем таварыства «Даследчык» стала тое, што некаторыя яго выпускнікі зараз вучацца на біялагічных факультэтах, займаюцца ў аспірантуры, працуюць у інстытутах НАН Беларусі.

Школьнікі на працягу года ўдзельнічаюць у разнастайных раённых, абласных, рэспубліканскіх конкурсах, выставах, праводзяць прыродаахоўныя акцыі, распрацоўваюць і рэалізуюць экалагічныя праекты, прымаюць удзел у паходах, экскурсіях, экспедыцыях, наведваюць летнія профільныя лагеры. Штогод выхаванцы цэнтра займаюцца добраўпарадкаваннем тэрыторый. Асаблівы інтарэс у школьнікаў выклікае ўдзел у акцыі «Птушыныя сябры», якая праводзіцца з мэтай захавання біяразнастайнасці птушынага свету, у тым ліку засялення птушкамі садоў і паркаў. Шмат узнагарод атрымана і па выніках рэспубліканскай акцыі «Жыву ў Беларусі і тым ганаруся».

Аб'яднанні па інтарэсах актыўна ўдзельнічаюць у выставе-конкурсе «Юннат года», дзе паказваюць дасягненні ў галіне паляводства, агародніцтва, пладаводства і кветкаводства, вырошчванні дэкаратыўных і лекавых, рэдкіх і малараспаўсюджаных культур, а таксама поспехі ў доследнай рабоце і мастацтве флорадызайну. Так, вынікам вялікай працы стаў дыплом I ступені ў конкурсе «Юннат-2010» у намінацыі «Даследуй і вывучай».

Рукатворная прыгажосць

Якіх толькі цудаў не сустрэнеш на тэрыторыі цэнтра! На базе ўстановы створаны экалага-біялагічны комплекс, дзе налічваецца каля 360 найменняў розных дрэў, кустоў, кветкава-дэкаратыўных, лекавых і востра-духмяных раслін.

У аптэкарскім агародзе расце больш за 30 відаў лекавых раслін. Даследчая работа ў гэтым агародзе дазваляе юннатам пазнаваць гаючыя ўласцівасці раслін, вывучаць аграцэхніку іх вырошчвання і культывавання.

На тэрыторыі цэнтра можна ўбачыць разнастайныя віды афармлення клумбаў і ўчасткаў. Напрыклад, у стылі Версальскага палаца, юрскага перыяду.

Альпінарыі, зроблены ў выглядзе альпійскай горкі, імітуе горны ландшафт. Паміж камянямі ў пячаную глебу высаджаны засушаўстойлівыя і святлолюбівыя расліны, якія радуюць вока і ўпрыгожваюць тэрыторыю цэнтра з ранняй вясны да позняй восені.

Асаблівым гонарам установы з'яўляецца «Сад XXI стагоддзя». Разбіты ён па спецыяльнай схеме супер-інтэнсіўнага тыпу на клонавых падвоях. Гэтая тэхналогія павышае эфектыўнасць выкарыстання зямлі і прадукцыйнасць працы, паляпшае якасць пладоў.

Рукамі кіраўнікоў аб'яднанняў па інтарэсах і навучэнцаў створаны пакаёвы сад, дзе сабрана 128 відаў кветкавых раслін – прадстаўнікоў розных прыродных зон.

Асобай папулярнасцю карыстаецца сад экзотаў. Яго калекцыя створана дзякуючы супрацоўніцтву педагогаў і дзяцей з жыхарамі горада. Шляхам абмену і асабістых кантактаў з насельніцтвам было набыта шмат рэдкіх, экзатычных раслін. Сад экзотаў налічвае больш за 20 разнавіднасцей экзатычных раслін, прывезеных з розных куткоў планеты. Сад прадстаўлены раслінамі, нехарактэрнымі для нашай мясцовасці: банан, ківі, цытрына, хурма, мушмула, бамбук, лаўр, інжыр, аліва, гранат,

маракуя, авакада, ананас, папая, фінік, кава, мурайя, гінкго.

У аранжарэі створаны куток кактусаў і сукулентаў. У ім можна ўбачыць расліны пустыняў і паўпустыняў, агаву, апунцыю, алоэ, каланхоэ і інш. І ўсе яны здзіўляюць сваёй прыгажосцю.

Увогуле, гэта цэлы батанічны сад, сапраўдны зялёны аазіс, дзе можна акунуцца ў трапічны свет, не выязджаючы з Беларусі.

Сюды за рэдкімі сартамі, асабліва дэкаратыўных кустоў, прыходзяць многія гаспадары ўласных дамоў. У цэнтры заўсёды гатовы даць добрую параду знаўцы садаводства і ландшафтнага дызайну; навучыць, як правільна аформіць клумбы, рабаткі (двайныя дарожкі), барджюры і многаму іншаму, цікаваму і патрэбнаму.

У 2006 годзе ва ўстанове была створана экалагічная сцяжына. 12 станцый знаёмяць дзяцей з разнастайнасцю расліннага і жывёльнага свету, аб'ектамі прыроды і цікавымі мясцінамі цэнтра.

Адно з самых цікавых месцаў у цэнтры – куток жывой прыроды. Яго жыхарамі з'яўляюцца прадстаўнікі жывёльнага свету, якіх можна ўтрымліваць у дамашніх умовах. У кутку – 16 відаў жывёл, птушак і акварыумных рыб: марскія свінкі, дэкаратыўныя трусы, лабараторныя мышы, сірыйскія і джунгарскія хамякі, пацукі, пясчанкі, папугаі і іншыя. Зацікаўленымі вочкамі сустракае ўвесь гэты жывы куток наведвальнікаў. Асабліва любяць сюды прыходзіць малодшыя школьнікі, што і зразумела. У цэнтры дзеці не толькі атрымліваюць магчымасць паглядзець, але і вучацца, як трэба клапаціцца пра хатніх жывёл.

Новыя праекты – новыя поспехі

Вынікам працы кіраўнікоў і саміх гурткоўцаў стала прызнанне кобрынскага цэнтра на ўзроўні вобласці і рэспублікі адным з лепшых. Неаднаразова дасягненні навучэнцаў адзначаліся ўзнагародамі. На рахунку педагогаў і выхаванцаў установы шмат узнагарод, атрыманых у рэспубліканскіх конкурсах па азеляненні і добраўпарадкаванні тэрыторый устаноў адукацыі, энергаэфектыўнасці, кветкаводстве і садаводстве. За актыўную дзейнасць па прапагандзе экалагічнай культуры педагогі і выхаванцы цэнтра неаднаразова былі адзначаны высокімі ўзнагародамі абласнога і рэспубліканскага ўзроўню. Так, напрыклад, за 2018 год выхаванцы і іх кіраўнікі, таленавітыя педагогі, былі адзначаны 35 дыпламамі і ўзнагародамі розных узроўняў, два з якіх міжнароднага значэння.

На II рэспубліканскім экалагічным форуме кобрынскі цэнтр заваяваў галоўны прыз - крышталёны зямны шар. Гэта вельмі дарагая ўзнагарода, пахваліцца якой можа далёка не кожная ўстанова.

Педагогі і навучэнцы актыўна ўдзельнічаюць у экалагічных форумах, акцыях і праектах. Буйнейшы сярод іх – міжнародны праект «Зялёныя школы». Трэба адзначыць, што калектыў ДУА «Кобрынскі раённы цэнтр экалогіі, турызму і краязнаўства» сам праявіў ініцыятыву ва ўдзеле, у выніку цэнтр атрымаў Дыплом II ступені.

У апошнія гады гэты праект аднавіўся, дзякуючы чаму была зноў атрымана перамога. У рамках конкурсу «Энергія сонца для Зялёных школ», у якім канкурсанты расказвалі пра свой вопыт рэалізацыі экалагічных і экасацыяльных праграм, акцый і праектаў, дзяліліся доўгатэрміновымі планамі ў гэтым кірунку, прыводзілі прыклады далучэння сваіх настаўнікаў і навучэнцаў да вырашэння актуальных экалагічных праблем, Кобрынскі раённы цэнтр экалогіі, турызму і краязнаўства набраў максімальную колькасць балаў.

У рамках праекта са снежня 2018 года на базе экалага-біялагічнага цэнтра створаны і паспяхова працуе клуб экалагічнага маніторынгу Брэсцкай вобласці, сярод задач якога - забеспячэнне даступнасці экалагічнай інфармацыі для насельніцтва, а таксама прыцягненне жыхароў да маніторынгу навакольнага асяроддзя і вырашэння экала-

гічных праблем у раёне. Цэнтр атрымаў каштоўнае абсталяванне - біноклі, мікраскопы; была створана свая лабараторыя, устаноўлена метэастанцыя і сонечная батарэя. З'явілася магчымасць праводзіць вельмі цікавыя і пазнавальныя заняткі і майстар-класы.

Кобрынскі цэнтр з'яўляецца найлепшым у рэспубліцы ў галіне ландшафтнага дызайну. Акрамя даследчай, навуковай, практычнай працы і ўдзелу ў конкурсах, установа прымае самы актыўны ўдзел у розных экалагічных акцыях: «Зялёнае свята», «Дапаможам крылатаму сябру», «Пасадзі дрэва Перамогі» і інш.

Нельга не адзначыць і багатае культурнае жыццё, якое вядуць выхаванцы цэнтра. Экалагічныя святы, конкурсна-забаўляльныя праграмы, разнастайныя гульні выходзяць не толькі клапатлівае стаўленне да навакольнага свету, але і пашыраюць кругогляд вучняў, развіваюць увагу і эстэтычныя якасці.

На працягу амаль 25 гадоў у цэнтры дзейнічае экалагічны тэатр «Радуга». За час яго існавання юныя актёры-экалагі рэалізавалі шмат цікавых творчых ідэй. На святах і фестывалях любое выступленне гэтага незвычайнага тэатра заўсёды карыстаецца заслужанай увагай гледачоў - шыкоўна выглядаюць касцюмы з прыродных матэрыялаў на ўдзельніцах гуртка. Сёння экатэатр з'яўляецца сапраўдным упрыгожваннем любога мерапрыемства, сінтэзам сапраўднай творчасці, фантазіі і прыгажосці.

Ад пазашкольных заняткаў да будучай прафесіі

Асновы будучай прафесіі і магчымасць прымераць яе яшчэ дзіцём дае сваім навучэнцам Кобрынскі раённы цэнтр экалогіі, турызму і краязнаўства. Педагагі цэнтра дапамагаюць дзецям знайсці сябе і сваё месца ў жыцці. Невыпадкава для шматлікіх выпускнікоў установа стала выдатнай стартавай пляцоўкай не толькі для атрымання прафесіі, але і для паспяховай кар'еры.

Цэнтр па праве ганарыцца сваімі выпускнікамі. Многія яго выхаванцы сталі вучонымі, біёлагамі, выкладчыкамі, даследчыкамі. Па статыстыцы ўстановы, прафесіі, звязаныя з біялогіяй, экалогіяй, медыцынай, выбіраюць прыкладна 35% выпускнікоў. Некаторыя выпускнікі вяртаюцца, але ўжо ў якасці педагогаў і кіраўнікоў аб'яднанняў па інтарэсах. Многія юныя кобрынчане прайшлі ў свае школьныя гады шлях юннатаў, змаглі не толькі самавызначыцца ў жыцці, але і выбралі будучую прафесію.

Адным з такіх людзей з'яўляецца дырэктар Кобрынскага раённага цэнтра экалогіі, турызму і краязнаўства **Лілія Аляксандраўна Страчук**, якая была навучэнкаў гэтай установы і вось ужо 30 гадоў паспяхова ёй кіруе.

Калісьці Лілія была адной з першых выпускніц тады яшчэ станцыі юных натуралістаў. У школьныя гады дзяўчынку прыцягвала атмасфера самой установы. Ды і працавалі там сапраўдныя «фанаты» сваёй справы -

біёлагі Яўгенія Іванаўна Цала, Людміла Мікалаеўна Цімафеева, Валянціна Паўлаўна Дарафеева.

Скончыўшы Брэсцкі дзяржаўны педагагічны інстытут імя А. С. Пушкіна, Лілія прыйшла сюды выкладчыкам, але прапрацаваўшы год, змяніла месца жыхарства. Праз сем гадоў ёй наканавана было вярнуцца і зноў узначаліць станцыю юннатаў.

Усё лепшае, што Лілія Аляксандраўна магла бачыць на форумах, канферэнцыях і экалагічных з'ездах, яна ўкараняла ў цэнтры. На яе вачах цэнтр прайшоў шлях ад невялікай станцыі юных натуралістаў да сучаснай установы дадатковай адукацыі, якая лічыцца адной з лепшых у рэспубліцы.

Лілія Аляксандраўна Страчук вядзе шырокую грамадскую дзейнасць. З'яўляецца старшынёй раённай арганізацыі «Беларускі саюз жанчын». У 2017 годзе Л. А. Страчук - сярод уладальнікаў ганаровага звання «Чалавек года Брэстчыны». Дырэктар дзяржаўнай установы адукацыі «Кобрынскі экалага-біялагічны цэнтр дзяцей і юнацтва» атрымала свой пачэсны тытул за высокія дасягненні ў рабоце і вялікі асабісты ўклад у сацыяльна-эканамічнае развіццё вобласці ў сферы аховы навакольнага асяроддзя.

Граматыны біёлаг, справядлівы кіраўнік, адказны адміністратар, Лілія Аляксандраўна Страчук больш чым чвэрць стагоддзя займаецца выхаваннем экалагічнай культуры дзяцей у Кобрынскім цэнтры экалогіі, турызму і краязнаўства ў якасці выкладчыка, а апошнія 30 гадоў яшчэ і як кіраўнік.

Левы Сямён Васільевіч – прафесійны арнітолаг,

выкладчык школы бёрдвотчара «Ад Бусла да Ястраба», спецыяліст па прыродаахоўных пытаннях грамадскай арганізацыі «Ахова птушак Бацькаўшчыны».

З Кобрынам у Сямёна Левага звязаны дзіцячыя і юнацкія гады. Тут ён нарадзіўся і рос, жыў і працаваў да 2006 года, пакуль не

пераехаў у г. Барысаў.

Першыя крокі ў навуку вядомы беларускі арнітолаг Сямён Левы зрабіў у Кобрыне. Да прыроды роднага краю ён быў уважлівы заўсёды. Асабліва выявіўся гэты інтарэс у школьныя гады, калі пад чулым кіраўніцтвам настаўніка біялогіі Святланы Траццяк ён адкрываў для сябе таямніцы прыроды. Падказкі мудрага педагога, цікавасць да кніг па арніталогіі дапамаглі Сямёну акрэсліць кола інтарэсаў.

Пасля заканчэння СШ № 8 г. Кобрына Сямён працягнуў вучобу на біялагічным факультэце Брэсцкага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А. С. Пушкіна, затым працаваў малодшым навуковым супрацоўнікам у Аддзеле праблем Палесся Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі.

У 2003 годзе малады спецыяліст узначаліў навуковае таварыства вучняў у Кобрынскім экалага-біялагічным цэнтры і захапіўся даследчай працай. Ідэі педагога знайшлі падтрымку ў дырэктара цэнтры Ліліі Страчук, а неўзабаве да Сямёна прыйшло прызнанне. Пад яго кіраўніцтвам быў

створаны актуальны экалагічны маршрут па ўнікальных прыродных кутках малой радзімы, які стаў лепшым у вобласці ў 2005 годзе.

Сёння вучні Сямёна Левага Раман Шкабара, Вячаслаў Валасюк, Андрэй Якаўлеў, Аляксандр Страчук ужо самі сталі прафесіяналамі. А пракладзены імі ў наваколлях Дзівіна маршрут, які аб'яднаў на сваім шляху такія гістарычныя, краязнаўчыя, экалагічныя аб'екты, як Суворайскі дуб, царква Параскевы Пятніцы, возера Любань, біялагічны заказнік, дзе сустракаюцца расліны і птушкі, занесеныя ў «Чырвоную кнігу», да гэтага часу прыцягвае турыстаў.

Сямён Васільевіч Левы - бёрдвотчар з 25-гадовым стажам, які займае першы радок у спісе членаў аб'яднання «Клуб 200» (аб'яднанне людзей, захопленых наглядам за птушкамі), паколькі здолеў убачыць найбольшую колькасць відаў птушак на тэрыторыі Беларусі. Яго асабісты рэкорд - 281 від птушак, з якіх многія вельмі рэдка трапляюцца на вочы спецыялістам.

Ветэранам Кобрынскага раённага цэнтра экалогіі, турызму і краязнаўства вельмі прыемна, што іх выхаванец, які калісьці наведваў гурткі на станцыі юных натуралістаў, звязаў сваё жыццё з прыродай.

Лукашук Аляксандр Алегавіч — беларускі біёлаг, энтамолаг. Старшы навуковы супрацоўнік Бярэзінскага біясфернага запаведніка.

Нарадзіўся 25 мая 1964 года ў в. Шыповічы Кобрынскага раёна.

Прыгажосць і ўнікальнасць прыроды адкрылі юнаму даследніку біёлагі сярэдняй школы № 1 г. Кобрына, дзе Аляксандр вучыўся з 1971 па 1981 год, і педагогі станцыі юннатаў, гурткі якой хлопчык наведваў пасля ўрокаў. Сувязь з юннатаўскім рухам ён не страціў да гэтага часу, ужо многія гады Аляксандр Лукашук з'яўляецца членам журы злёту юных экалагаў Беларусі і Расіі.

Ва ўніверсітэце, куды юнак паступіў пасля года працы ў будаўнічай брыгадзе Кобрынскага інструментальнага завода, у яго завязалася супрацоўніцтва з доктарам біялагічных навук, прафесарам Ігарам Лапаціным, які і адкрыў дапытліваму студэнту свет насякомых ва ўсёй яго загадкавасцю і непаўторнасцю, а таксама пазнаёміў з адным з лепшых спецыялістаў І. Кержнерам з Заалагічнага інстытута Расійскай акадэміі навук у Санкт-Пецярбургу. Дзякуючы садзейнічанню і падтрымцы навуковых кіраўнікоў, Аляксандр змог пабываць у шматлікіх экспедыцыях на Далёкім Усходзе, ва Украіне, Арменіі, Абхазіі, Узбекістане, Таджыкістане, Казахстане, Карэліі, Балгарыі, Польшчы і Францыі.

У 1989 годзе Аляксандр закончыў біялагічны факультэт Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна (спецыяльнасць – біёлаг).

У 1987 годзе паступіў на працу ў Бярэзінскі біясферны запаведнік. Спецыялізацыя — энтамалогія.

Кола навуковых інтарэсаў: сістэматыка, фаўністыка і экалогія паўжосткакрылых насякомых (Heteroptera); бесхрыбетныя жывёлы Бярэзінскага біясфернага запаведніка.

Асноўны характар працы: навуковыя даследаванні, праца з базамі дадзеных, экатурызм, біялагічная інфармацыя, маніторынг, ахова прыроды, экалагічная адукацыя.

Аляксандр Лукашук мае вопыт палявой і лабараторнай работы ў Беларусі, краінах блізкага і далёкага замежжа ў лясных, горных абласцях.

У творчай лабараторыі Аляксандра Лукашука ўжо сёння налічваецца больш за 120 апублікаваных навуковых і навукова-папулярных прац.

**Цэнтр экалогіі, турызму і краязнаўства – шмат-
профільная пляцоўка для заняткаў дзяцей і
падлеткаў**

Есть просто храм,
Есть храм науки,
А есть ещё природы храм.
С лесами, тянущими руки
Навстречу солнцу и ветрам.
Он свят в любое время суток,
Открыт для нас в жару и стынь,
Входи сюда, будь сердцем чуток,
Не оскверняй ее святынь!

Александр Кардаков

З 2019 года экалагі-
біялагічны цэнтр дзяцей і
юнацтва перайменаваны ў
**Кобрынскі раённы цэнтр
экалогіі, турызму і края-
знаўства.**

Сёння ў цэнтры працуе
чатыры аддзелы - экалагічны,
кветкава-дэкаратыўны, аддзел
краязнаўства і патрыятычнага
выхавання, а таксама аддзел
турызму і спартыўнага арыен-
тавання. І ў кожнага аддзела
ёсць свае поспехі і дасягненні,
свае вучні і выпускнікі, многім з
якіх заняткі ў цэнтры экалогіі,
турызму і краязнаўства далі

пуцёўку ў будучую прафесію.

У цэнтры па-ранейшаму ўдзяляецца вялікая ўвага доследнай і навукова-даследчай рабоце. Гэта адзін з эфектыўных шляхоў прафарыентацыі школьнікаў і далучэння іх да працы. Падчас доследнай дзейнасці навучэнцы замацоўваюць, развіваюць і паглыбляюць біялагічныя і сельскагаспадарчыя веды, практычныя ўменні і навыкі. Работа аб'яднанняў па інтарэсах «Юныя садаводы», «Юныя арнітолагі», «Кветкаводства», «Эколаг і я» адзначана дыпламамі абласнога ўпраўлення адукацыі.

Дзецям тут цікава, і яны лічаць, што дарослыя стварылі для іх сапраўдны дзіцячы рай. Сёння ў 82 аб'яднаннях па інтарэсах займаецца больш за 1000 навучэнцаў, якія цікавяцца прыродай, адкрываюць для сябе яе таямніцы, ставяць эксперыменты і праводзяць даследаванні на актуальныя тэмы. Гэта не проста гурткі, гэта сучасныя лабараторыі, праца ў якіх пастаўлена на навуковую аснову.

Калектыў цэнтра адрозніваецца сваёй крэатыўнасцю. У асноўным ён малады, творчы. Гэта прафесіяналы сваёй справы і энтузіясты. Разам яны робяць важную і патрэбную справу, усё магчымае, каб навучэнцы на занятках дзіцячых аб'яднанняў пашыралі свой круггляд, развіваліся ў атмасферы любові і павагі да сваёй малой радзімы, прыроды, вядомых людзей роднага краю, яго звычаяў і традыцый, гістарычнай памяці і культуры. Вопытныя педагогі вучаць дзяцей навыкам, прамудрасцям сельскагаспадарчага жыцця, добрым адносінам да ўсяго жывога, дапамагаюць дзецям убачыць прыгожае вакол, разумець прыгажосць роднай прыроды, шанаваць і прымнажаць яе, дораць ім унікальную магчымасць адчуць сябе часткай прыроды.

Работа супрацоўнікаў Кобрынскага раённага цэнтра экалогіі, турызму і краязнаўства не ацэньваецца выдатнымі ці сярэднімі ведамі выхаванцаў, як у іх калег у школе. Тут

другое вымярэнне: любоў да зямлі, на якой жывем, да ўсяго, што закаляе нас, без чаго чалавек не можа адбыцца. І ўсяму гэтаму тут цярпліва і з любоўю вучаць юных кабынчан, якія хочуць лепей пазнаць свет.

У 2020 годзе ў цэнтры экалогіі, турызму і краязнаўства творчым калектывам пад кіраўніцтвам Валянціны Аляксееўны Ігнацюк была створана «Летопись центра: события, даты, люди», якая, дарэчы, на абласным конкурсе ўзнагароджана дыпламам I ступені, а на рэспубліканскім – дыпламам II ступені Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь.

...Час ідзе. Многае мяняецца. У адміністрацыі і педагогаў дзяржаўнай установы адукацыі «Кобынскі раённы цэнтр экалогіі, турызму і краязнаўства» шмат планаў на будучае.

ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ ОБРАЗОВАНИЯ
КОБРИНСКИЙ РАЙОННЫЙ
ЦЕНТР ЭКОЛОГИИ, ТУРИЗМА И КРАЕВЕДЕНИЯ

КОБРЫНСКІ РАЁННЫ ЦЭНТР ЭКАЛОГІІ, ТУРЫЗМУ І КРАЯЗНАЎСТВА –

Г Э Т А

САДРУЖНАСЦЬ

дзяцей і дарослых,

РАДАСЦЬ

сумеснага творчага працэсу,

ПРАЦА

вялікага калектыву прафесіяналаў.

СПІС КРЫНІЦ

Кобрынская станцыя юных натуралістаў // Энцыклапедыя прыроды Беларусі : у 5 т. – Мінск, 1984. – Т. 3. – С. 49.

Юбілейныя даты ўстаноў адукацыі. Дзяржаўнай установе адукацыі «**Кобрынскі раённы цэнтр экалогіі, турызму і краязнаўства**» (1967) - 55 гадоў // Зводны Каляндар дат і падзей Кобрыншчыны : краязнаўча-бібліяграфічны каляндар на 2021-2025 гг. / Кобрынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма, цэнтральная раённая бібліятэка, аддзел абслугоўвання і інфармацыі ; склад.: С. Д. Курачук, Л. С. Дардзюк. – Кобрын, 2020. – С. 68-69.

Заслужаныя работнікі Беларусі. Заслужаныя настаўнікі. **Валасюк Пётр Мікалаевіч** // Памяць. Кобрынскі раён : гісторыка-дакументальная хроніка. – Мінск, 2002. – С. 430. - (Вызначыліся працай).

95 гадоў з дня нараджэння П. М. Валасюка (1927) // Зводны Каляндар дат і падзей Кобрыншчыны : краязнаўча-бібліяграфічны каляндар на 2021-2025 гг. / Кобрынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма, цэнтральная раённая бібліятэка, аддзел абслугоўвання і інфармацыі ; склад.: С. Д. Курачук, Л. С. Дардзюк. – Кобрын, 2020. – С. 45.

Валасюк Пётр Мікалаевіч // Па працы - пашана : біябібліяграфічны даведнік з серыі «Імёны на карце Кобрыншчыны» / Кобрынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма, цэнтральная раённая бібліятэка, аддзел абслугоўвання і інфармацыі ; склад.: С. Д. Курачук, Л. С. Дардзюк. – Кобрын, 2020. – С. 106.

Левы Сямён Васільевіч // Людзі навукі нашага краю : біябібліяграфічны даведнік / Кобрынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма, цэнтральная раённая бібліятэка ; склад. гал. бібліёграф С. Д. Курачук ; дызайн вокладкі: інжынер П. С. Грыневіч. – 2-е выд., дапрац. і дап. – Кобрын, 2020. – С. 92 : фат.

Лукашук Аляксандр Алегавіч // Людзі навукі нашага краю : біябібліяграфічны даведнік / Кобрынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма, цэнтральная раённая бібліятэка, аддзел абслугоўвання і інфармацыі ; склад. гал. бібліёграф С. Д. Курачук ; дызайн вокладкі: інжынер П. С. Грыневіч. – 2-е выд., дапрац. і дап. – Кобрын, 2020. – С. 95-96 : фат.

Знакамітыя выпускнікі школы. Лукашук Аляксандр Алегавіч // Самая «першая» : інфармацыйна-бібліяграфічнае выданне да 110-годдзя з часу заснавання ўстановы адукацыі «Сярэдняя школа № 1 г. Кобрына» / Кобрынская раённая цэнтралізаваная бібліятэчная сістэма, цэнтральная раённая бібліятэка, аддзел абслугоўвання і інфармацыі ; склад. Святлана Курачук. - Кобрын, 2020. – С. 27-28. – (Адукацыя на Кобрыншчыне).

Елизарова, Ж. Экзоты с кобринской пропиской / Жанна Елизарова // Кобрынскі веснік. - 2022. - 14 мая (№№ 34-35). - С. 20 : фот.

Оранжерея Кобринского центра экологии, туризма и краеведения стала домом для десятков растений со всего мира.

Савчук, М. Пальмовая аллея в Кобрине — это реально / Маргарита Савчук // Кобрин-информ. - 2022. — 28 апреля (№ 17). — С. 3 : фот.

Вовк, Ю. Амбиции как путь к любимому делу / Юлия Вовк // Кобрин-информ. - 2021. - 18 февраля (№ 7). - С. 3 : фот.

О работе молодого специалиста центра экологии, туризма и краеведения М. С. Голиковой.

Вовк, Ю. Таинственное болото / подготовила Юлия Вовк // Кобрин-информ. – 2021. – 18 февраля (№ 7). – С. 2.

Так называется тематическое занятие, которое состоялось в Кобринском центре экологии, туризма и краеведения.

Елизарова, Ж. Весеннее настроение своими руками / Жанна Елизарова // Кобрынскі веснік. - 2021. — 26 мая (№ 41). — С. 6 : фот.

Педагоги ГУО «Кобринский районный центр экологии, туризма и краеведения» организовали районный конкурс «Весеннее вдохновение».

Савчук, М. От экологического просвещения — к экологической культуре / Маргарита Савчук // Кобрин-информ. - 2021. — 8 апреля (№ 14). — С. 4 : фот.

На базе ГУО «Кобринский районный центр экологии, туризма и краеведения» состоялось очередное заседание общественного координационного экологического совета.

Савчук, М. Центр экологии, туризма и краеведения принимал гостей и будущих воспитанников / Маргарита Савчук // Кобрин-информ. - 2021. — 16 сентября (№ 37). — С. 3 : фот.

В ГУО «Кобринский центр экологии, туризма и краеведения» прошел День открытых дверей.

Экологический мониторинг: включайся в «зелёную жизнь»! // Родная природа. – 2021. - № 4. – С. 20-22.

По результатам республиканского конкурса среди победителей - ГУО «Кобринский центр экологии, туризма и краеведения».

Бакун, Е. Света станет больше / подготовила Елена Бакун // Кобринскі веснік. - 2020. – 2 снежня (№ 93). – С. 8.

В ГУО «Кобринский центр экологии, туризма и краеведения» установлена солнечная панель – приз за победу в конкурсе «Энергия солнца для Зеленых школ».

Гапанюк, М. Забота об экологии начинается с человека / Маргарита Гапанюк // Кобринскі веснік. - 2020. – 29 ліпеня (№ 58). – С. 6.

С декабря 2018 г. на базе ГУО «Кобринский центр экологии, туризма и краеведения» действует клуб экологического мониторинга Брестской области.

Елизарова, Ж. От юннатов до экологов / Жанна Елизарова // Кобринскі веснік. - 2020. — 16 снежня (№ 97). — С. 1, 4 : фот.

Об истории зарождения юннатского движения на Кобринщине.

Литвинович, Е. Выигрыш — энергия солнца / Евгений Литвинович // Заря. - 2020. - 2 декабря (№ 97). – С. 19 : фот.

Кобринский центр экологии, туризма и краеведения успешно принимает участие в различных образовательных проектах.

Нікіфарава, С. Хвастатае хобі / Святлана Нікіфарава // Настаўніцкая газета. – 2020. – 7 сакавіка (№ 27). – С. 13 : фат.

Пра педагога Кобрынскага раённага цэнтра экалогіі, турызму і краязнаўства К. Г. Грэнь.

Пашкович Ярких сухоцветов букет / Людмила Пашкович // Кобрынскі веснік. – 2020. – 10 кастрычніка (№ 79). – С. 9.

В Кобринском центре экологии, туризма и краеведения ребята учатся собирать букеты из сухоцветов.

Романюк, А. Сохрани и приумножь / Анастасия Романюк // Кобрин-информ. – 2020. – 5 ноября (№ 45). – С. 3.

ГУО «Кобринский центр экологии, туризма и краеведения» проводит мероприятия, направленные на экологическое воспитание.

Савчук, М. От внешкольных занятий к будущей профессии / Маргарита Савчук // Кобрин-информ. – 2020. – 3 декабря (№ 49). – С. 4.

Уже 27 лет успешно руководит Кобринским районным центром экологии, туризма и краеведения Л. Строчук.

Шемчук, О. В. Энергия солнца — Кобрину / Ольга Шемчук ; фото из архива центра // Родная природа. - 2020. - № 9. - С. 22-23 : фот.

О работе Кобринского районного центра экологии, туризма и краеведения.

Елизарова, Ж. Метеостанция — детям / Жанна Елизарова // Кобрынскі веснік. - 2019. — 7 верасня. — С. 4.

В Кобринском районном центре экологии, туризма и краеведения установили метеостанцию.

Елизарова, Ж. Экологию — в массы! / Жанна Елизарова // Кобринскі веснік. - 2019. — 6 ліпеня. — С. 9.

Учащиеся эколога-біялагічнага цэнтра праведлі экалагічную акцыю «Зелены прызднік».

Нікіфарава, С. Вясна ідзе! Кветкам дарогу! / Святлана Нікіфарава // Настаўніцкая газета. - 2019. — 20 красавіка. — (Дадатак: Шосты дзень). - С. 7.

Навучэнка экалага-біялагічнага цэнтра дзяцей і юнацтва А. Федарук — сярод пераможцаў рэспубліканскага конкурсу па ландшафтным дызайне і фларыстыцы.

Савчук, М. В Кобріне выявілася метеостанцыя / Маргарыта Савчук // Кобрін-інформ. - 2019. — 22 августа (№ 34). — С. 3 : фот.

На тэрыторыі Кобрінскага раённага цэнтра экалогіі, турызма і краеведенія ўстаноўлена метеаралогічная станцыя.

Савчук, М. Тэпер мы — экалогі, турысты і краеведы / Маргарыта Савчук // Кобрін-інформ. - 2019. - 15 августа (№ 33). - С. 3.

ГУО «Кобрінскі раённы цэнтр экалогіі, турызма і краеведенія» становіцца многіпрофільнай плошадкай для занятый дэтей і падростков.

Савчук, М. Лілія Строчук — чалавек года Брэстчыны / Маргарыта Савчук // Кобрін-інформ. - 2018. — 31 мая. — С. 2.

Грышкевіч, С. Знайсці сябе ў карыснай справе / Сяргей Грышкевіч // Звязда. - 2018. - 19 студзеня. - С. 13.

У Кобрінскім раённым экалага-біялагічным цэнтры дзяцей і юнацтва дзейнічаюць 82 аб'яднанні па інтарэсах.

Елизарова, Ж. Свободное время с пользой / Жанна Елизарова // Кобрынскі веснік. - 2018. - 15 верасня. - С. 4.

Кобринский ЭБЦДиЮ сегодня — это 82 объединения по интересам.

Елизарова, Ж. Хранитель птиц / Жанна Елизарова // Кобрынскі веснік. - 2018. — 5 мая. — С. 16.

Уроженец г. Кобрин С. Левый — известный белорусский орнитолог, бердвотчер с 25-летним стажем, воспитанник станции юных натуралистов.

Елізарава, Ж. 3 клопатам аб прыродзе і людзях / Жанна Елізарава // Кобрынскі веснік. - 2018. - 23 мая. — С. 1.

Дырэктар ДУА «Кобрынскі раенны экалага-біялагічны цэнтр дзяцей і юнацтва» Л. Страчук — вядомая ў Кобрыне асоба.

Куц, Е. Кто стал «Человеком года»? / Елена Куц // Заря. - 2018. — 12 мая. — С. 1,5.

Директор Кобринского районного эколого-биологического центра детей и юношества Л. Строчук — среди получивших звание «Человек года Брестчины».

Леонтьева, В. Сказка в экологическом стиле / Виктория Леонтьева // Кобрынскі веснік. - 2018. - 11 ліпеня. — С. 6.

В Кобринском эколого-биологическом центре работал летний оздоровительный лагерь.

Леонтьева, В. Экологи, дизайнеры / Виктория Леонтьева // Кобрынскі веснік. - 2018. — 25 ліпеня. — С. 4.

Кобринский эколого-биологическом центр — это 82 объединения, где обучаются около 1000 человек.

Нікіфарава, С. Экзоты з кобрынскай прапіскай / Святлана Нікіфарава // Кобрынскі веснік. - 2018. — 7 красавіка. — С. 22.

У Кобрынскім раённым экалага-біялагічным цэнтры дзяцей і юнацтва створаны сапраўдны трапічны сад.

Павловский, Б. «Золотой фонд Брестчины» / Борис Павловский // Вечерний Брест. - 2018. — 11 мая. — С. 2.

Среди получивших звание «Человек года Брестчины» — Л. Строчук, директор Кобринского районного эколого-биологического центра детей и юношества.

Пальто, К. Умножим земное богатство / Ксения Пальто // Кобрынскі веснік. - 2018. — 24 сакавіка. — С. 9.

В Кобринском эколого-биологическом центре стартовал проект «Умножая природное богатство».

Романюк, А. Экологическое воспитание должно начинаться с детства / Анастасия Романюк // Кобрин-информ. - 2018. — 13 сентября. — С. 2.

В ГУО «Кобринский районный эколого-биологический центр» состоялся праздник «День открытых дверей».

Савчук, М. Орнитологи-любители объединились в клуб / Маргарита Савчук // Кобрин-информ. - 2018. — 1 ноября (№ 44). — С. 4.

Кобринский эколого-биологический центр детей и юношества участвует сразу в двух экологических проектах.

Бакун, А. У іх руках — прыроды дар каштоўны / Алена Бакун // Кобрынскі веснік. - 2017. - 13 снежня. - С. 2.

Кобрынскі раённы экалага-біялагічны цэнтр дзяцей і юнацтва адсвяткаваў 50-гадовы юбілей.

Гапанюк, М. Гармония живой красоты / Маргарита Гапанюк // Кобринскі веснік. - 2017. — 20 верасня. — С. 4.

Букеты, созданные флористами Кобринского эколого-биологического центра детей и юношества, могут стать украшением любого праздника.

Елизарова, Ж. Охотник за насекомыми / Жанна Елизарова // Кобринскі веснік. – 2017. – 11 лістапада. – С. 3.

О белорусском энтомологе, старшем научном сотруднике национального Березинского биосферного заповедника кобринчанине, бывшем кружковце станции юннатов Александре Лукашуке.

Коханюк, С. Купальский венок от кобринчанок / Софья Коханюк // Кобринскі веснік. - 2017. - 22 ліпеня. – С. 10.

Учащиеся Кобринского эколого-биологического центра получили диплом на республиканском конкурсе флористов «Купальская краса».

Пальто, К. Эколого-биологическому центру - 50 / Ксения Пальто // Кобринскі веснік. – 2017. - 9 снежня. – С. 1,3.

Пашкович, Л. Прикосновение к живой природе / Людмила Пашкович // Кобринскі веснік. - 2017. - 11 лістапада. - С. 3.

В Кобринском районном эколого-биологическом центре каждые школьные каникулы проходят развивающие экскурсии.

Пашковіч, Л. Чалавек вялікай справы / Людміла Пашковіч // Кобрынскі веснік. - 2017. — 22 ліпеня. — С. 3.

Былы дырэктар тагачаснай станцыі юнатаў, заслужаны настаўнік БССР П. М. Валасюк адзначыў 90-гадовы юбілей.

Савчук, М. «В мире природы» / Маргарита Савчук, Анастасія Романюк // Кобрин-інформ. - 2017. — 9 ноября. — С. 3.

К 50-летию образования ГУО «Кобринский районный эколого-биологический центр детей и юношества».

Савчук, М. Какие наши годы! / Маргарита Савчук // Кобрин-інформ. - 2017. — 14 декабря. — С. 3.

Состоялся вечер, посвященный 50-летию со дня образования Кобринского районного эколого-биологического центра детей и юношества.

Савчук, М. Когда-то в Кобрине открылась станция юннатов / Маргарита Савчук // Кобрин-інформ. - 2017. — 16 ноября. — С. 3.

История становления нынешнего Кобринского районного эколого-биологического центра детей и юношества.

Савчук, М. Красивый букет — это искусство / Маргарита Савчук // Кобрин-інформ. - 2017. — 31 августа. — С. 3.

В Кобринском районном эколого-биологическом центре пройдет День открытых дверей.

Савчук, М. Лилия Строчук: «Наши выпускники — наше будущее и надежда» / Маргарита Савчук // Кобрин-інформ. - 2017. — 30 ноября. — С. 4.

Савчук, М. Лилия Строчук: «Экологическую культуру надо воспитывать...» / Маргарита Савчук // Кобрин-информ. - 2017. — 7 декабря. — С. 4.

За 50 лет существования Кобринский районный эколого-биологический центр прошел долгий и нелегкий путь развития.

Савчук, М. Станем чуточку добрее ... / Маргарита Савчук // Кобрин-информ. - 2017. — 19 октября. — С. 3.

В Кобринском районном эколого-биологическом центре детей и юношества прошел конкурс «Станем чуточку добрее ...».

Симонова, И. Призвание / Ирина Симонова, Надежда Прокопович // Кобрин-информ. - 2017. — 13 июля. — С. 2.

История создания Кобринского районного эколого-биологического центра.

Бакун, А. Як дбаеш, так і маеш / Алена Бакун // Кобрынскі веснік. - 2016. — 29 кастрычніка. — С. 4.

У Кобрынскім раённым экалага-біялагічным цэнтры падвялі вынікі завяршальнага цыкла сезонных работ.

Дубіна, Л. Тут вучаць адчуваць прыроду / Людміла Дубіна // Кобрынскі веснік. - 2016. — 17 верасня. — С. 4.

Адбыўся Дзень адчыненых дзвярэй у Кобрынскім раённым экалага-біялагічным цэнтры дзяцей і юнацтва.

Жура, Е. Чистота планеты в наших руках! / Елена Жура // Кобрынскі веснік. - 2016. — 9 ліпеня. — С. 10.

Педагоги и учащиеся Кобринского эколого-биологического центра детей и юношества провели экологическую акцию «Зеленый праздник».

Емельянова, А. Не до отдыха даже летом / Анастасия Емельянова // Кобринскі веснік. - 2016. — 23 ліпеня. — С. 3.

В Кобринском районном эколого-биологическом центре в летний период функционируют 16 объединений по интересам.

Пашковіч, Л. Птушкі ля кармушкі / Людміла Пашковіч // Кобринскі веснік. - 2016. — 6 лютага. — С. 9.

Размова з кіраўніком навуковага аб'яднання навучэнцаў «Даследчык» Кобрынскага раённага экалагіа-біялагічнага цэнтра дзяцей і юнацтва А. Страчуком аб праблемах зімоўкі птушак.

Тимошук, А. Гармония природы и человека / Анна Тимошук // Кобринскі веснік. - 2016. — 20 студзеня. — С. 5.

В Кобринском эколого-биологическом центре детей и юношества прошла выставка-конкурс творческих работ.

Тимошук, А. Грамотная экология / Анна Тимошук // Кобринскі веснік. - 2016. — 22 кастрычніка. — С. 3.

В работе Кобринского эколого-биологического центра появились два новых обучающих направления.

Тимошук, А. Лекарства на подоконнике / Анна Тимошук // Кобринскі веснік. - 2016. — 17 лютага. — С. 4.

Работа учащихся объединения по интересам «Человек и цветы» в Кобринском эколого-биологическом центре детей и юношества.

Тимошук, А. Экзотическое зимнее цветение / Анна Тимошук // Кобринскі веснік. - 2016. — 2 студзеня. — С. 9.

В Кобринском районном эколого-биологическом центре детей и юношества расцвела эриоботрия, или мушмула японская.

Бурдыка, В. Дзіцячы рай / Вячаслаў Бурдыка // Народная трыбуна. - 2015. — 6 сакавіка. — С. 4.

Каля тысячы дзяцей наведваюць экалага-біялагічны цэнтр, дзе вучацца берагчы родную прыроду.

Пашкович, Л. «Зелёный праздник» для всех / Людмила Пашкович // Кобрынскі веснік. - 2015. - 6 чэрвеня. — С. 9.

Кобрынскі экалага-біялагічны цэнтр правёў акцыю «Зелёный праздник».

Тимошук, А. Если природа - не пустой звук / Анна Тимошук // Кобрынскі веснік. - 2015. — 19 верасня — С. 4.

В Кобрынском районном экалага-біялагічным цэнтры дзяцей і юнаштва прайшоў дзень адкрытых дзвярэй.

Дубіна, Л. «Зялёны вітамін» для пажылых людзей / Людміла Дубіна // Кобрынскі веснік. - 2014. — 11 кастрычніка. — С. 4.

Кобрынскі экалага-біялагічны цэнтр арганізаваў акцыю для адзіночых пажылых людзей, якія знаходзяцца на абслугоўванні ў тэрытарыяльным цэнтры.

Кондрашук, Н. «Выездной музей» в Кобрине / Наталья Кондрашук // Кобрин-информ. - 2014. - 6 февраля. - С. 3.

В районном экалага-біялагічным цэнтры працуе «выездной музей», які прадставляе экспанаты абласнога краеведчага музея.

Кондрашук, Н. Субтропики по-кобрински / Наталья Кондрашук // Кобрин-информ. - 2014. — 22 мая. — С. 11.

Кобрынскі экалага-біялагічны цэнтр дзяцей і юнаштва.

Лесик, И. «Выездной музей» / Ирина Лесик // Кобрынскі веснік. - 2014. — 1 сакавіка. — С. 4.

В районном эколого-биологическом центре работает «выездной музей», представляющий экспонаты областного краеведческого музея.

Лесик, И. Цветы - для вдохновения / Ирина Лесик // Кобрынскі веснік. - 2014. — 27 жніўня. — С. 3.

Особая гордость районного эколого-биологического центра детей и юношества - цветочные композиции.

Грышкевіч, С. Рэстаран на ... агародзе / Сяргей Грышкевіч // Настаўніцкая газета. - 2013.— 14 лістапада. — С. 15.

На Брэстчыне падвялі вынікі шэрагу абласных конкурсаў экалагічнага кірунку сярод школьнікаў: пераможцы - аб'яднанне па інтарэсах «Юныя садоводы» Кобрынскага экалага-біялагагічнага цэнтра дзяцей і юнацтва, Навасёлкаўская СШ.

Жук, Е. Трава для динозавров растёт в Кобрине / Елена Жук // Вечерний Брест. - 2013. — 1,2 мая.

Эта самая гигантская в мире трава растёт в теплице районного эколого-биологического центра детей и юношества.

Занько, Н. Ад чаго пакутуе райскі куток? / Настасся Занько ; фота аўтара // Кобрынскі веснік. - 2013.— 17 жніўня. — С. 4.

3-за адсутнасці рамонту ў цяпліцы Кобрынскі экалага-біялагічны цэнтр для дзяцей і юнацтва можа страціць унікальную калекцыю экзатычных раслін.

Кондрашук, Н. 45 лет движения вперед / Наталья Кондрашук // Кобрин-информ. - 2013. — 3 января. — С. 31.

Кобринский районный эколого-биологический центр детей и юношества в 2012 году отметил 45-летие.

Кондрашук, Н. Экологический поход / Наталья Кондрашук // Кобрин-информ. - 2013. — 30 мая. — С. 2.

Традиционно Кобринский районный эколого-биологический центр детей и юношества организывает для своих воспитанников «Экологический поход», как итоговое мероприятие учебного года.

Лесик, И. Новые конкурсы - новые победы / Ирина Лесик // Кобрынскі веснік. - 2013. — 27 лістапада. — С. 2.

Кобринский районный эколого-биологический центр детей и юношества в этом году успешно представлял свои работы на республиканский и областной конкурсы.

Бялоў, Д. З павагай да прыроды, з любоўю - да зямлі / Дзмітрый Бялоў // Кобрынскі веснік. - 2012. - 11 жніўня. - С. 3.

Раённаму экалага-біялагічнаму цэнтру – 45 гадоў.

«Багаецц» атрымаўся ўраджайным // Кобрынскі веснік. - 2012. - 3 лістапада. - С. 9.

Свята дабрабыту і ўраджаю ў экалага-біялагічным цэнтры.

Грышкевіч, С. Не толькі любіць прыроду, але і абараняць яе імкнуцца кобрынскія пазашкольнікі / Сяргей Грышкевіч // Настаўніцкая газета. - 2012. - 17 сакавіка. – С. 7.

Кобрынскі раённы экалага-біялагічны цэнтр.

Грышкевіч, С. Сяброў прыроды зашмат не бывае / Сяргей Грышкевіч // Настаўніцкая газета. - 2012. - 8 снежня. - С. 17.

У Кобрынскім раённым экалага-біялагічным цэнтры работа вядзецца даволі вынікова.

Гурская, Л. «Гуртковы» тыдзень пачаўся / Людміла Гурская // Настаўніцкая газета. - 2012. - 4 верасня. - С. 4.

Упамінаецца Кобрынскі экалага-біялагічны цэнтр.

Занько, Н. Ёлачны калейдаскоп сваімі рукамі / Настасся Занько // Кобрынскі веснік. - 2012. - 1 студзеня. - С. 4.

Занько, Н. Вы бачылі, як цвіце банан? / Настасся Занько // Кобрынскі веснік. - 2012. - 6 студзеня. - С.10.

У Кобрынскім раённым экалага-біялагічным цэнтры.

Занько, Н. Гурток на любы густ / Настасся Занько // Кобрынскі веснік. - 2012. - 8 верасня. - С. 4.

У Кобрынскім раённым экалага-біялагічным цэнтры – Дзень адкрытых дзвярэй.

Занько, Н. Вясна - самы час падкарміць птушак / Настасся Занько // Кобрынскі веснік. - 2012. - 17 сакавіка. - С. 9.

Удзельнікі навуковага гуртка «Даследчык» цэнтры.

Акцыя «Чысты бераг» // Кобрын-інформ. - 2011. - 21 апреля. - С. 2.

Под таким названием Кобринский районный эколого-биологический центр провел акцию среди школьников города и района.

Гром, А. Хороша кормушка к обеду / Анна Гром // Кобрынскі веснік. - 2011. - 5 лютага. - С. 3.

Воспитанники Кобринского эколого-биологического центра помогают птицам пережить холода.

Кобринские юннаты лучшие! // Кобрин-информ. - 2011. - 27 января. - С. 2.

Марчук, Н. Праздник птиц / Наталья Марчук // Кобрин-информ. - 2011. - 14 апреля. - С. 29.

На базе Кобринского эколого-биологического центра проводится районная акция, посвященная международному дню птиц.

Мелодия весны // Экалогія. – 2011. - № 5. – (вкладыш).

В республиканском конкурсе юных аранжировщиков приняли участие учащиеся Кобринского эколого-биологического центра.

«**Мелодия** весны» заиграла яркими красками // Кобрин-информ. - 2011. - 21 апреля. - С. 4.

Учащиеся эколого-биологического центра приняли участие в республиканском конкурсе юных аранжировщиков «Мелодия весны».

Сергиевич, С. Кто настоящие хозяева? / Светлана Сергиевич // Кобрин-информ. - 2011. - 30 июня. - С. 3.

Эколого-биологический центр провел акцию «Чистый берег».

Строчук, Л. А. Красота спасёт мир! / Л. А. Строчук, С. Н. Сергиевич, О. В. Шемчук // Экалогія. – 2011. - № 7. – С. 12-16.

Кобринский центр экологии на протяжении 43 лет проводит природоохранную работу.

Федосенко, И. Огромный мир маленьких существ / Инга Федосенко // Кобрин-информ. - 2011. - 20 октября. – С. 29.

О «Живом уголке» эколого-биологического центра.

Цветочные композиции к 1 сентября // Кобрин-информ. - 2011. - 18 августа. - С. 2.

Опытный участок эколого-биологического центра представляет собой цветущий оазис.

Чебоксарова, М. «Поделись теплом души своей» / Мария Чебоксарова // Кобрынскі веснік. - 2011. - 22 студзеня. - С. 4.

Под таким названием в Кобринском эколого-биологическом центре прошла благотворительная рождественская акция.

Бялоў, Д. Адчуваючы сілу зямлі / Дзмітрый Бялоў // Кобрынскі веснік. - 2010. - 6 сакавіка. - С. 2.

Аб кіраўніку гуртка «Юныя агароднікі» Кобрынскага раённага экалага-біялагічнага цэнтра А. Бармуце.

Мельнік, Р. Закаханыя ў прыроду / Раман Мельнік // Кобрынскі веснік. – 2010. – 18 верасня. – С. 4.

У Кобрынскім раённым экалага-біялагічным цэнтры дзейнічае навуковае таварыства «Даследчык».

Победа кобринских юннатов // Кобрин-информ. - 2010. - 21 октября. - С. 2.

Среди победителей республиканского конкурса «Юннат-2010» - юннаты Кобринского эколого-биологического центра.

Уварава, Г. Дрэвы ў гонар Перамогі / Ганна Уварава // Настаўніцкая газета. - 2010. - 29 мая. - С. 7.

Кобрынскі раённы экалага-біялагічны цэнтр арганізаваў закладку алеі ў парку імя А. В. Суварова.

Шемчук, О. В. В гости к домашним любимцам / О. В. Шемчук // Кобрин-информ. - 2010. - 24 июня. - С. 3.

Юныя даследчыкі прыроды // Народная трыбуна. – 2010. – 30 кастрычніка. – С. 9.

Бялоў, Д. Тут вучаць быць гаспадарамі : творчасць юных / Дзмітрый Бялоў // Кобрынскі веснік. – 2009. - 31 кастрычніка. - С. 2.

Зелёны мир дома : рэспубліканскі конкурс камнатных садоў // Экалогія. – 2009. - № 3. – С. 54-57.

На конкурсе «Зелёны мир дома» трэцяе месце заняла УО «Кобрынскі экалагічна-біялагічны цэнтр».

Дюбанова, Ю. Здарэў жадуць талантлівых ребят / Юлія Дюбанова // Кобрынскі веснік. - 2008. - 10 верасня. – С. 8.

Кобрынскі экалагічна-біялагічны цэнтр.

Квартальная, И. Трэці - в рэспубліцы / Ірына Квартальная // Кобрынскі веснік. - 2008. - 5 лістапада. – С. 5.

Кобрынскі экалагічна-біялагічны цэнтр заняў трэцяе месце на рэспубліканскім смотры-конкурсе в номінацыі «Лучшы ўчебны экалагічна-біялагічны комплекс».

Патоня, В. Новыя праекты - новыя поспехі : экалогія / Вікторыя Патоня // Кобрынскі веснік. - 2008. - 10 снежня. - С. 3.

Кобрынскі раённы экалагічна-біялагічны цэнтр.

Патоня, В. «Калейдаскоп творчасці» / Вікторыя Патоня, Марыя Чэбаксава // Кобрынскі веснік. - 2007. - 10 лістапада. - С. 3.

Аб выставе дзіцячых работ, прысвечаных 40-годдзю Кобрынскага раённага экалагічна-біялагічнага цэнтра.

Пянко, А. Юннатские фантазии / Алексей Пянко // Кобрынскі веснік. - 2007. - 12 декабря. - С. 3.

Кобринскому эколого-биологическому центру – 40 лет.

Сибиряк, Р. Спасти планету могут даже дети / Руслана Сибиряк // Кобрынскі веснік. - 2007. – 24 сакавіка (№ 35-36). – С. 1.

Кобринский районный эколого-биологический центр организовал для учащихся 8-9 классов эрудит-конкурс «Экологический светофор».

Дрожжа, Л. Нескучный сад / Л. Дрожжа // Хозяин. – 2006. - № 12. – С. 10-11 : ил.

Оранжерея в Кобринском районном эколого-биологическом центре.

Корыстина, В. Райское наслаждение / Валерия Корыстина // Кобрынскі веснік. – 2006. – 24 чэрвеня. – С. 8.
Эколого-биологический центр.

Муха, Ф. Вырастут ли в школе бананы? / Федор Муха // Рэспубліка. – 2006. – 30 чэрвеня.

В теплице эколого-биологического центра юные натуралисты пытаются вырастить бананы.

Пянко, А. Прикосновение к тайне / Алексей Пянко // Кобрынскі веснік. – 2006. – 8 красавіка. – С. 8.

Фотовыставка орнитологов в Кобринском районном эколого-биологическом центре.

Чебоксарова, М. Лилия Строчук: «Хочу приносить людям пользу» / Мария Чебоксарова // Кобрынскі веснік. – 2006. – 23 верасня. – С. 2.

Босак, О. Добро пожаловать в Эколого-биологический центр детей и юношества / Ольга Босак // Кобрининформ. – 2005. – 15 сентября.

Именно такое название теперь носит Дом юннатов.

Гром, А. Добро пожаловать, или Посторонним всегда рады / Анна Гром // Кобрынскі веснік. – 2005. – 17 верасня. – С. 2.

Эколого-биологический центр детей и юношества.

Общаться с природой не по картинкам // Заря. – 2005. – 15 сентября.

День открытых дверей в Кобринском Доме юных натуралистов.

Хильчук, М. Для города родного / Мария Хильчук // Кобрынскі веснік. – 2005. – 13 ліпеня. – С. 3.

Свыше 155 наименований цветочно-декоративных растений выращивается в Доме юных натуралистов.

Макарук, О. В награду – земной шар / Ольга Макарук // Заря. – 2004. – 2 ноября.

Композиция Кобринского Дома юных натуралистов на республиканском экологическом форуме заняла первое место в номинации «Внутривансовой отдых» конкурса ландшафтных проектов.

Макарук, О. Окно в большую науку / Ольга Макарук // Кобрынскі веснік. – 2004. – 15 снежня. – С. 2.

О научном обществе учащихся «Исследователь» на базе Кобрынскага Дома юных натуралистов.

Макарук, О. Театр с цветочным ароматом / Ольга Макарук // Кобрынскі веснік. – 2004. – 17 красавіка. – С. 3.

О фитотеатре при Доме юных натуралистов.

Традыцыйную акцыю «Дары восені – для пажылых» правялі выхаванцы Дома юных натуралістаў // Народная трыбуна. – 2004. – 27 лістапада. – С. 2.

Фавориты лагера – цветы // Кобрынскі веснік. – 2004. – 28 ліпеня. – С. 3.

Оздоровительный лагерь «Юный цветовод» на базе Дома юных натуралистов.

Свитич, К. Театр красоты / К. Свитич // Кобрининформ. – 2003. – 27 ноября. – С. 14.

О фитотеатре в Доме юных натуралистов.

Пятроўская, М. «Зялёны вітамін» / Марыя Пятроўская // Кобрынскі веснік. – 2003. – 19 лістапада.

Дабрачынная акцыя выхаванцы Дома юных натуралістаў.

Пятроўская, М. Тут прыгажосцю з вамі падзеляцца / Марыя Пятроўская // Кобрынскі веснік. – 2003. – 28 жніўня. – С. 2.

Пятроўская, М. Зноў радуюць здольнасці юных / Марыя Пятроўская // Кобрынскі веснік. – 2003. – 26 лістапада. – С. 3.

Аб выставе работ выхаванцаў гурткоў Дома юных натуралістаў «Новае жыццё старых рэчаў».

Антонова, И. Тропический рай в кобринской оранжерее / Ирина Антонова // Брестский курьер. – 2002. - № 42. – С. 8.

Кветка сярод кветак // Чырвоная змена. – 2001. – 4 снежня. – С. 1.

Аб фітатэатры пры Кобрынскай станцыі юных натуралістаў.

Кабяк, Э. Фарбы кобрынскай восені / Э. Кабяк // Звязда. – 2001. – 10 лістапада. – С. 3.

Пры Доме юных натуралістаў г. Кобрына працуе фітатэатр.

Пятроўская, М. Дом юннатаў рыхтуецца да юбілею / Марыя Пятроўская // Кобрынскі веснік. – 1997. – 25 кастрычніка. – С. 2 : фат.

Штык, В. На ўсе густы / В. Штык // Кобрынскі веснік. – 1996. – 14 верасня (№ 72). – С. 2.

Скалыга, А. Свята ўраджаю / А. Скалыга // Кобрынскі веснік. – 1995. – 4 кастрычніка (№ 76). – С. 2.

У Доме юных натуралістаў – свята ўраджаю.

Штык, В. Дзверы адчынены ўсім / В. Штык // Кобрынскі веснік. – 1994. – 1 кастрычніка (№ 77). – С. 2.

Штык, В. Запрашае Дом юннатаў / В. Штык // Кобрынскі веснік. – 1993. – 9 верасня. – С. 3.

СПІС
перыядычных выданняў, матэрыялы з якіх
уклучаны ў паказальнік

Брестский курьер

Вечерний Брест

Заря

Звезда

Кобрин-информ

Кобрынскі веснік

Народная трыбуна

Настаўніцкая газета

Родная прырода

Рэспубліка

Хозяин

Чырвоная змена

Экалогія

ЗМЕСТ

Ад складальніка	3
I. Гісторыя станаўлення	5
Кобрынская станцыя юных натуралістаў: пачатак юннатаўскага руху на Кобрыншчыне	5
Дом юных натуралістаў: тут вучаць адчуваць прыроду	12
II. Сучаснае	14
Раённы экалага-біялагічны цэнтр дзяцей і юнацтва - цэнтр экавыхавання	14
Рукатворная прыгажосць	16
Новыя праекты – новыя поспехі	20
Ад пазашкольных заняткаў да будучай прафесіі	23
Цэнтр экалогіі, турызму і краязнаўства – шматпрофільная пляцоўка для заняткаў дзяцей і падлеткаў	29
Спіс крыніц	35
Спіс перыядычных выданняў, матэрыялы з якіх уключаны ў паказальнік	58

Ад юннатаў да экалагаў і краязнаўцаў

*Да 55-годдзя з часу заснавання
дзяржаўнай установы адукацыі
«Кобрынскі раённы цэнтр экалогіі, турызму і
краязнаўства»*

Інфармацыйна-бібліяграфічнае выданне

Складальнік
Курачук Святлана Дзмітрыеўна

Камп'ютарная вёрстка С. Д. Курачук
Дызайн вокладкі П. С. Грыневіч

На беларускай, рускай мовах

Надрукавана на камп'ютарна-выдавецкай сістэме
Кобрынскай цэнтральнай раённай бібліятэкі

Вул. Маршала Жукава, 12, 225306, г. Кобрын
Цэнтральная раённая бібліятэка
E-mail kobrinlib@gmail.com
www.krcls.by